

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

Nr. 198.

Brașov, Sâmbătă 7 (19) Septembrie.

1891.

A doua fază a campaniei diaristice.

Brașov, 6 Septembrie v.

Am afirmat în articolul premergător, că acele câteva persoane din comitet, cari se jocă acum de-a minoritatea malcontentă declarându răboiu punctului II din rezoluțiunea comitetului, au votat împreună cu toți ceilalți membri din comitet punctul I al acestei rezoluțiuni, unde se constată, că informațiunile, ce au formatu baza agitațiunii în contra președintelui comitetului, sunt neesacte.

Din această constatare, ce au făcut-o cu toții fără deosebire, urma logic, că președintele comitetului a fost pe nedrept atacat și se impunea prin urmare comitetului cu necesitate datoria de a-i da satisfacțiunea cuvenită, cu atât mai vârtos, cu cât aici era în joc nu atât persoana d-sale, cât mai mult veda și autoritatea comitetului și a întregului partid.

Majoritatea covârșitoare a comitetului nici că a șovăit a trage consecința din votul unanim de la punctul I; au șovăit însă cu atât mai mult cei câțiva „nedumeriți”, cari pe temelii acelorași informațiuni, ce și ei le-au declarat de neesacte, agitaseră mai înainte în contra președintelui comitetului.

Dér se-i lăsam să vorbească ei înșiși și să ne caracterizeze ei înșiși fapta lor vitejească, pentru care sunt așa de mult aplaudați de d-nii Slavici și Compania.

Șese zile după ședința comitetului nostru și o zi după publicarea hotărârii lui „Tribuna” a adus pe pagina primă sub titlul „Afacerea Vincențiu Babeșu” următoarea scrisoare, ce dice că a primit-o dela d-l Eugen Brote „vice-președintele comitetului central al partidului național român”:

„Onorabilă redacțiune! În comunicatul comitetului central al partidului, publicat de D-Voastră ieri, nu se cuprinde o impregiurare, care în totu cazul trebuia adusă deodată cu publicarea hotărârilor comitetului la cunoștința generală. Această impregiurare omisă este, că nu toți membrii comitetului au fost de acord cu privire la toate conclusele luate. Îndeosebi avându în vedere, că d-l V. Babeșu, președintele comitetului, n'a aflat cu cale a lămurii în comitetu pozițiunea sa politică față cu invinuirile ridicate în presă contra d-sale, și în considerare, că d-sa nu s'a încercat a risipi nedumeririle ivite asupra ideii noiu politice despre un dualism maghiar-român—idee pusă chiar prin d-sa în circulațiune,—și în fine în considerare, că d-l Babeșu n'a aflat de ouviința a lămurii situațiunea prin o declarațiune a d-sale precisă și hotărâtă și a produce astfel nu numai în sinul comitetului, dér și în întregu partidul, precum și în toate părțile interesate încrederea atât de necesară în atitudinea d-sale politice; în considerarea tuturor acestora m'a fost peste putință a susține și din parte-mi votul de încredere invocat pentru d-l Babeșu, și m'am vădută silită a pretinde înregistrarea contravotului meu în procesul-verbal al ședinței. Patru dintre membrii comitetului s'au declarat în același înțelesu.

Această constatare publică e acum cu atât mai necesară, ou cât în comunicatul datu biroului de presă budapestanu se accentuează îndeosebi unanimitatea, cu care s'ar fi luat conclusele în comitetu.”

Ce spune d-l Eugen Brote în scrisoarea de mai sus?

Luându ca pretestu, fără de nici un rezon, cumcă s'a omis din comunicatul comitetului constatarea împrejurării, că nu toți membrii comitetului au fost de acord cu privire la toate conclusele luate, spune, că d-sale i-a fost peste putință de a susține și din parte-i votul de încredere invocat pentru d-l Babeș.

Dér nu se mărginesce a comunica simplu cetitorilor „Tribunei” extraordinarul eveniment, că vice-președintele n'a putut să susțină votul în favoarea președintelui, ci face chiar o „constatare publică.”

Ce lipsă era de această „constatare”? Nu a fost de ajuns, că d-l Eugen Brote a pretins înregistrarea contra-votului său în procesul-verbal? Și nu putea să se provoce orî și când la acest proces verbal?

Ei dér, decă s'ar fi mulțămît cu atât, de unde ar fi aflatu publicu, care nu cetește procesele verbale ale comitetului, că d-l Eugen Brote a sèvresît un faptu atât de epocal cum este pretensiunea de a i-se lua la protocolu contra-votul?

Și decă nu ar fi făcutu acea constatare, cum puté să se afișeze d-l Eugen Brote, *coram publico* ca căpeteniă a celor patru dintre membrii comitetului, despre carî dice, că s'au declarat în același înțelesu?

Și pe ce 'și întemeiază d-l Eugen Brote „constatarea sa publică”?

Inteiu pe afirmarea, că președintele comitetului n'ar fi lămurit în comitetu pozițiunea sa politică față cu invinuirile ridicate în presă contra d-sale.

Dér n'a declarat d-l Eugen Brote împreună cu toți membrii comitetului la punctu I, că aceste invinuiri redicate în presă se bazează pe nisce „informațiuni neesacte”? Ce mai avea să lămurească președintele, când întregu comitetul constată, că ceea ce s'a scris în presă contra d-sale nu este corespunătoru adevărului?

Și decă d. Eugen Brote n'a fost mulțumit cu acesta, de ce n'a cerut acolo în comitetu, unde îi era locul ca membru și vice-președinte, lămuriri dela președin-

tele său, de ce vine și i-le cere în „Tribuna.”

E clar, că decă li-ar fi cerut în comitetu nu li s'ar fi datu privilegiu d-lor Slavici și Compania, de a scrie cu satisfacțiune prin „Liberté”, „Voința Naț.” etc., că după declararea lui Eugen Brote „situațiunea s'a încurcat și mai rău”!

Dér vomu continua cu analiza scrisorii d-lui Eugen Brote și apoi vomu face conclusiunea pe temelul neexorabilei logice a faptelor.

Majestatea Sa la Timișoara.

În 16 Septembrie dimineața a sosit Majestatea Sa la Timișoara.

Intre deputațiunile, ce l-au întâmpinat la gară, era și deputațiunea bisericicilor române gr. cat. condusă de episcopul Mihali, deputațiunea bisericii române gr. or. condusă de Episcopii Mețianu și Popea, apoi deputațiunea bisericii sârbesce gr. or. condusă de patriarcul Brancovici și de episcopul Dimitrievici, etc. După ce fu salutată de șpanul Molnár și după ce-i răspunde acestuia, Majestatea Sa schimbă câteva cuvinte pe peronul gării între alții și cu patriarcul Brancovici și cu episcopul Mihali.

La intrarea în oraș, primarul Telbisz salută pe Majestatea Sa printr'un discurs de bineventare, în care recomandă grației Majestății Sale poporațiunea acestui oraș, „care” — dise el — „este diferită după religii și naționalitate, dér în serviciul față cu inaltul tron și în aplicarea față cu instituțiunile patriei este de-o potrivă neclintit.”

După ce Majestatea Sa declară, că cu bucurie a venit aici pentru a visita expozițiunea economică și industrială a fidelilor și locuitorii din acestu ținut, continuă calea spre rezidența episcopescă romano-catolică, unde fu încurtată.

La 10 ore urmă primirea deputațiunilor. Mai înainte a fost primită deputațiunea clerului romano-catolic din dieceza Cenadului, condusă de episcopul Alexandru Desseuffy, care-și ter-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(14)

PILLONE.

Novelă, de G. Bergsöe, tradusă de Ucu Paolo.

„E un lucru supărăciou să aștepți în puterea nopței. O așteptare de două ore, era pentru mine foarte chinătoare. Afară în grădină era totul pustiu, tăcut și sinistru! Numai când vântul sufla plângător pe lângă țermure, de carî se isbiau valurile, numai atunci întra viță în chiparșii și pinii cei negri, — ei se încovoiau, scârțăiau și se frecau unul de altul, pe când frunzișul galbinu al platanilor se mișca ca și nisce fantome printre ruine.

„În odaia, în care mă aflam, și unde puteam audi bățile inimii și ale césornicului, pe care-l țineam în mână, se părea, că umblă nisce fantome încoace și încolo. În orologiul celu mare de pe camin suna ceva, mobilele cele vechi trosneau, cari rodeau în lemnul celu vechiu, și din timp în timp, decă venia câte un curent prin ferestra, se mișcau chartele și planurile de pe părete, intr'un chip, încât credeai, că cineva

umblă în rochiă de mătase fășându prin odai. Ascultam țipetul prelung al bufnițelor, țifăitul lilieciilor; mă uitam la steele, cari apăreau pe cer, și îndată, erau acoperite de câte un nor; mă încordaiu să audu lătratul îndepărtat al cânilor, din viile de pe deluri și tresări la șgomotul tunetor, ce-lu provocau undele mărei, cari se isbiau de stânci și cari făceau, ou vîla să se cутremure din temelii.

„În fine bătă două ore césornicul vechei mănăstiri din Sorrent. Vădui cum se stingeau luminările din Cocumella una după alta. Mai rămăsese numai una, care era tocmai la o ferestra deșupra camerei mele. În fine se stîNSE și lumina acestă, ospătăria se perdeu aproape în întunecut și inima mea începu să bată ou putere.... Deodată se ivi o rață de lumină prin vița de vi. Ea se mișca în formă de zic-zac; se apropia și se făcea din ce în ce mai mare și în fine auđii scârțăind în țifinele sale ruginite porțița grădinei vilei. Imi încordaiu totă atențiunea și cercai să pētrundu întunerecul cu privirea. Dér nu observaiu altceva, decâtă aceeași figură învilită,

care se strecura ca o pisică prin tușur, și fără șgomotu, dispăru prin partea aceea a vilei, care da spre mare.

„Dintr'odată mă liniști și-mi recăsigai totu sângele rece. Se întemplă ou mine ca ou vênătorul, care la vênătore pôte se tremure de nerăbdare și iritare, dér își recăpăta în curëndu privirea sigură, când vede pe violena vulpe strecurându-se dela tulpină la tulpină. Auđii, cum se deschide porțița din catul de jos și apoi erăși se închise ou precauțiune; auđii pași ușori prin ambientul lateral; vădii prin gaura uși ou rață roșietică a lanternei — apoi ou închiseu și pe a mea și făcëndu câțiva pași, mă ascunseu în vechiul alcov, a cărui draperie de mătăsă o trăseu înainte mea.

„Precauțiunea mea era temeinică. Figura intră într'adevăr în bibliotecă, puse suspinând lanternă jos. Apoi se duse la camin, luă cele două candelabre de bronz, le puse pe masa de soris, aprinse luminările și dintr'o dată odaia pustie se prefăcu într'o odai plăcută și aproape comodă, unde lipsea numai focul din camin, pentru ca să o facă

confortabilă. Mă uitai din ascundătoarea mea și descoperii, că nu m'am înșelat: era o femeie îmbrăcată în negru din creștet până în talpi, care avu curagiul să înfrunte primejdiile nopții și frica de întunecut.

„Dér se părea, că puterile o părăsiră. Ea se lăsă pe un scaun, își acoperi fața ou mânil, își rădima cotele pe masa de scris, și ședă multu timp în pozițiunea acestă. De-odată se ridică ou o mișcare repede, ca și când ar fi auditu un sunet, care o înspăimantase. Fixă un momentu privirea asupra uși, stîNSE apoi lanternă și ou ascuse în camin. Apoi pași înainte oglindei, își dădu de pe capu gluga, smulse mantaua de pe umeri și în mijlocul splendorei de lumină, pe care o reflecta oglinda venețiană, sta frumoșă Filomela, frumoșă femeie dela nunta de pe țermurul dela Posilippo.

„Abia credeam ochilor mei, și totuși era imposibil să mă înșel. Era aceeași figură svelta, același pēr auriu, aceeași ochi mari scânteitori și aceeași espresione: un amestec miraculos de tinerețe, mândrie și melancolie. Ce fru-

Abonamentele anuale se plătesc în avans. Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci. Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la ad. colectori. Abonamentul pentru Brașov: la administrațiune, piața mare Nr. 23, etajul I. Pe un an 10 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Ou dăgul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. (un exemplar 5 or. v. a. seu 16 bani). Atâtă abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Cursulu pieței Brașov.

din 18 Septembrie st. n. 1891.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banenote romănesci, Argintă romănescă, Napoleon-d'or, etc.

Cursul la bursa din Viena.

din 17 Septembrie a. c. 1891

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta de aur, Renta de hârtie, Impremutul căilor ferate, etc.

Advertisement for 'RÉPÁT' mineral water. Text describes its benefits for various ailments and mentions 'K. Impér Répát'.

Advertisement for 'Barnum părintele reclamei' by I. Danneberg. Text describes the product and its availability.

Numere singuratiche din 'Gazeta Transilvaniei' à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu...

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 20 Iulie 1891.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and train times.